

dat102 - obligatorisk innlevering 2

Leveringsfrist: 20. februar 2026

Gruppemedlemmer

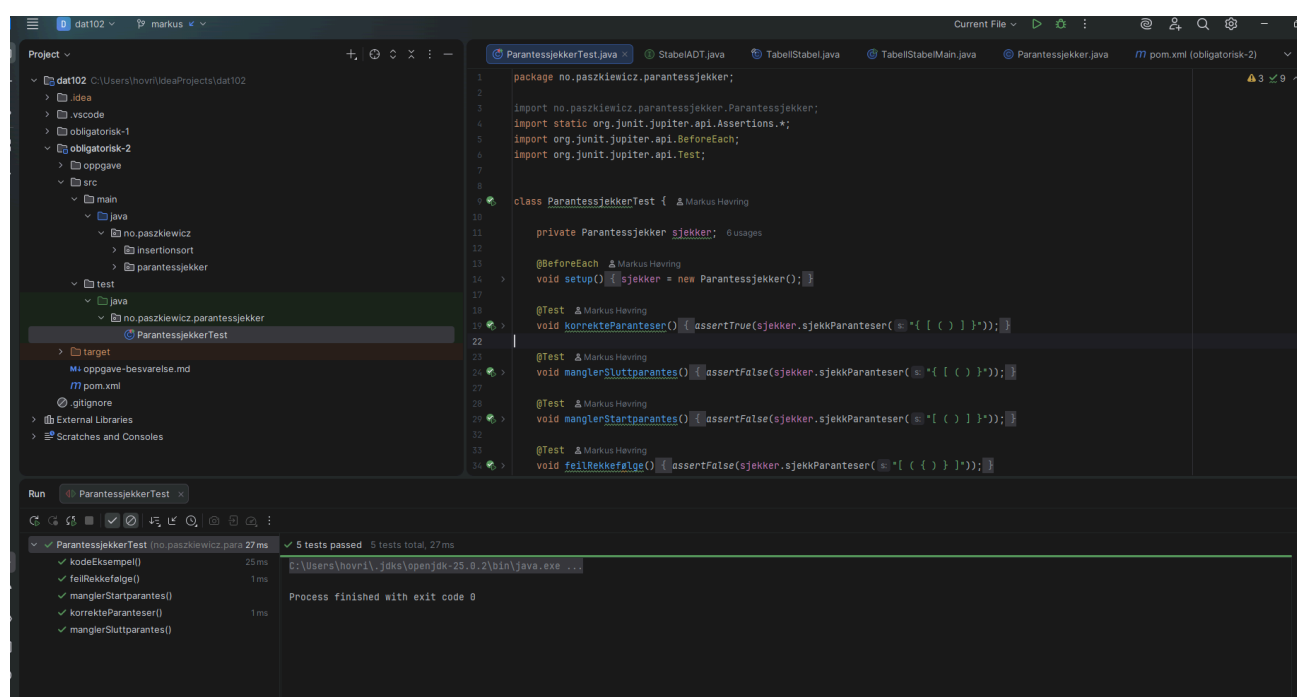
Navn	Github brukernavn
Bartosz Paszkiewicz	Paszkiewicz
Lars Birger Bergmål	larsbirger
Markus Fosse Høvring	Markus-Hovring
Daniel Aarsand	brasswhisper-hub

Oppgave 1: Parentessjekker (Uke 6)

Beskrivelse

Jeg har implementert en `ParentesSjekker` som bruker en stabel (`Tabel1Stabel`) for å validere om parenteser i en streng er korrekt balansert og plassert. Algoritmen sjekker mot symbolene `(`, `[`, og `{`.

Skjerm bilde av kjøring (JUnit-tester)

Oppgave 2: Optimalisert Insertion Sort (Uke 7, Oppgave 1)

Beskrivelse

Jeg har implementert en kombinert optimalisering av Insertion Sort som inkluderer:

1. **Vaktpost (Sentinel):** Det minste elementet flyttes først til posisjon 0 for å forenkle `while`-løkken.
2. **Dobbel innsetting:** To elementer settes inn samtidig for å redusere antall flyttinger i den sorterte delen av tabellen.

Observasjoner

Etter å ha endret koden til å finne den minste verdien først for å så sette den ved `index = 0`, og flytte to elementer av gangen ble det observert en tids reduksjon fra 12.2s til 5.4s.

Analyse: Ved å flytte to elementer av gangen reduseres antall sammenligninger i den indre løkken, og vaktposten fjerner behovet for å sjekke om indeksen i hver iterasjon.

Oppgave 3: Sammenligning av sorteringsmetoder (Uke 7, Oppgave 2)

Måleresultater

Her er gjennomsnittstidene målt på min maskin for de ulike algoritmene.

her er n størrelsen på datasettet som ble sortert

Tabell for quick sort

n	Antall målinger	Målt tid (snitt)	Teoretisk tid (ms)
32 000	10	13.6 ms	13 ms
64 000	10	28.0 ms	28.9 ms
128 000	10	54.7 ms	61.7 ms

Tabell for merge sort

n	Antall målinger	Målt tid (snitt)	Teoretisk tid (ms)
32 000	10	761.7 ms	761.7 ms
64 000	10	2567.4 ms	1622.4 ms
128 000	10	8815.1 ms	3450.5 ms

Tabell for insertion sort

n	Antall målinger	Målt tid (snitt)	Teoretisk tid (ms)
32 000	10	68.5 ms	68.5 ms
64 000	10	233.2 ms	274.0 ms
128 000	10	865.2 ms	1096.0 ms

Tabell for selection sort

n	Antall målinger	Målt tid (snitt)	Teoretisk tid (ms)
32 000	10	517.7 ms	517.7 ms
64 000	10	2254.4 ms	2070.8 ms
128 000	10	8164.7 ms	8283.2 ms

Teorispørsmål

1. Samsvarer de teoretiske resultatene med de målte?

Ja, de målte resultatene samsvarer i stor grad med de teoretiske forventningene, spesielt for algoritmene med kvadratisk kjøretid:

- **$O(n^2)$ -algoritmer (Selection og Insertion Sort):** Teorien tilsier at tiden skal firedobles når datamengden n dobles. Mine målinger viser dette tydelig. For eksempel økte Selection Sort fra **517.7 ms** til **2254.4 ms** (faktor på ~ 4.35). Insertion Sort fulgte også dette mønsteret tett.
- **$O(n \log n)$ -algoritmer (Quick Sort):** Quick Sort viser en stabil vekst som ligger svært nær de teoretiske beregningene (faktor på ~ 2.1). Dette bekrefter algoritmens effektivitet på store datasett.

- **Avvik i Merge Sort:** Mine målinger for Merge Sort viser et betydelig avvik fra teorien ved økende n (fra 761 ms til 2567 ms er en økning på faktor ~ 3.3 , som er høyere enn teoretisk ~ 2.1). Dette skyldes sannsynligvis overhead i Java ved opprettelse av mange hjelpetabeller, som fører til mer arbeid for "Garbage Collector" når minnebruken øker.

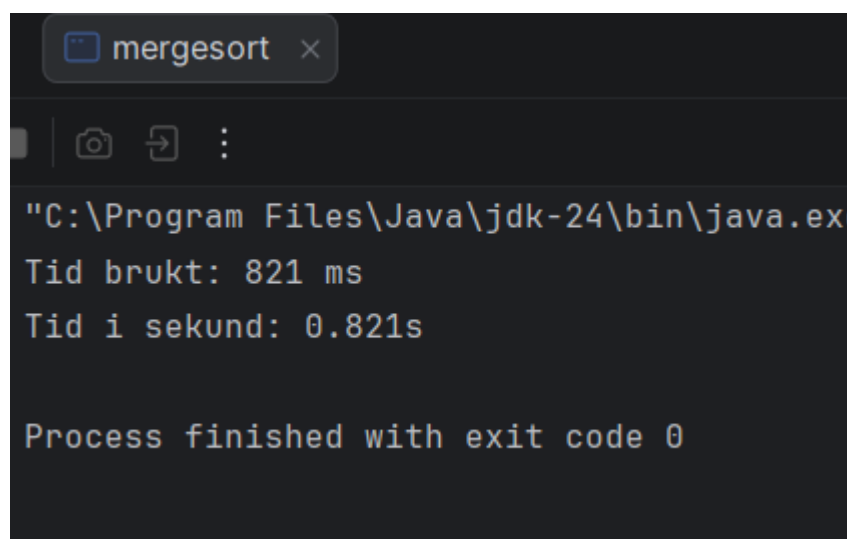
2. Hva skjer når Quicksort sorterer en tabell der alle elementene er like?

Når Quicksort sorterer en tabell der alle elementene er like, kan man oppleve algoritmens "verste tilfelle" (worst case) avhengig av implementasjonen:

- **Ubalansert partisjonering:** Hvis partisjoneringslogikken ikke håndterer like verdier spesifikt (ved å stoppe eller bytte på like verdier), vil pivot-elementet dele tabellen svært skjevt. Dette resulterer i at man får én partisjon med $n - 1$ elementer og én med 0, i stedet for to omtrent like store deler.
- **Kjøretid:** Den effektive kjøretiden på $O(n \log n)$ degenererer da til $O(n^2)$.
- **Stack Overflow:** Siden partisjoneringen blir så ubalansert, blir den rekursive dybden veldig stor (n nivåer i stedet for $\log n$). Dette fører ofte til en `StackOverflowError` i Java fordi minnet til metodestabelen går tomt.

Vedlegg: Skjermbilder av kjøring

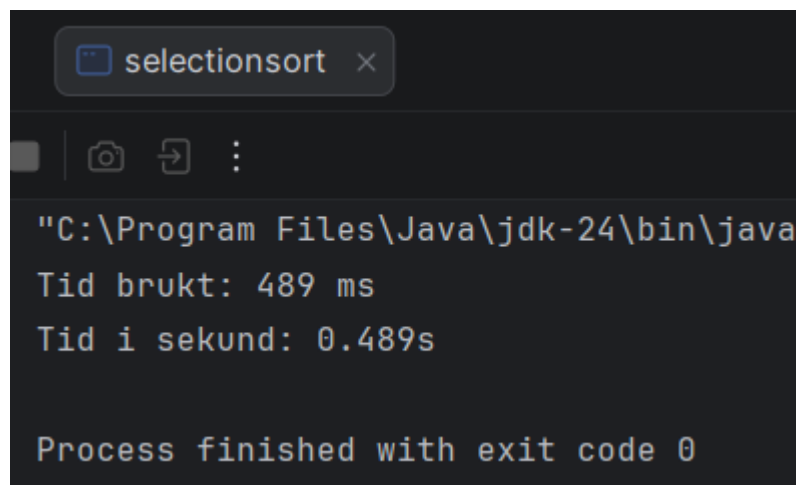

```
mergesort x

"C:\Program Files\Java\jdk-24\bin\java.exe"
Tid brukt: 821 ms
Tid i sekund: 0.821s

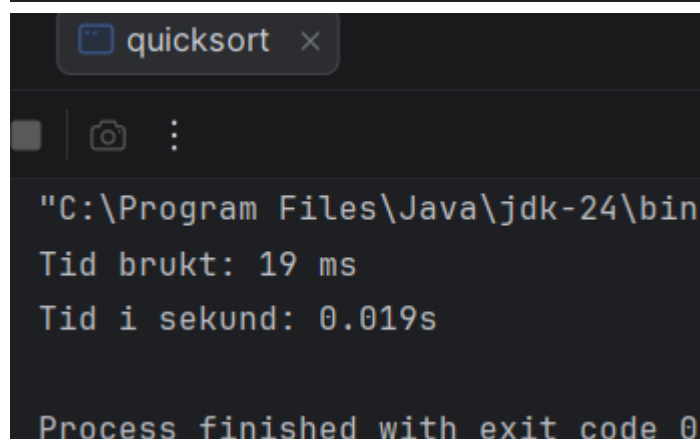
Process finished with exit code 0
```



```
selectionsort x

"C:\Program Files\Java\jdk-24\bin\java.exe"
Tid brukt: 489 ms
Tid i sekund: 0.489s

Process finished with exit code 0
```



```
quicksort x

"C:\Program Files\Java\jdk-24\bin\java.exe"
Tid brukt: 19 ms
Tid i sekund: 0.019s

Process finished with exit code 0
```